

Regionalizarea serviciilor de apă și apă uzată în România

&

Proiecte de investiții finanțate prin Programul Operațional Sectorial Mediu

București - 12.09.2011

**Florian BURNAR, Director
Direcția Programare și Evaluare**

Probleme în sectorul de apă/apă uzată înainte de aderare

- servicii neadecvate de întreținere și operare;
- volum crescut de apă neplătită cauzat de pierderi în cadrul rețelelor și de nivelul scăzut al colectării tarifelor de la consumatori;
- lipsa investițiilor pentru reabilitarea/extinderea infrastructurii;
- lipsa de personal specializat în promovarea, managementul și implementarea investițiilor majore;
- management neadecvat al costurilor de operare/întreținere și de personal;
- roluri și responsabilități neclare ale instituțiilor/autorităților implicate în managementul utilităților publice: cadru instituțional neadecvat!

Obligatii conform Tratatului de Aderare in sectorul de apa/apa uzata

- **Directiva 91/271/EEC – colectarea și epurarea apelor uzate**
 - 2015 – 263 aglomerări mai mari de 10.000 l.e.
 - 2018 – 2346 aglomerări între 2000 și 10.000 l.e.
 - Zonă sensibilă – tratarea avansată a apelor uzate
- **Directiva Cadru Apa - 2000/60/EC**
 - 2009 - planurile de management la nivel de bazin
- **Directiva 98/83/EC – calitatea apei potabile**
 - 2015 – conformare totală

Alocarea financiară: 5,6 miliarde Euro, din care:

- 4,512 miliarde Euro – contribuție comunitară
- 1,076 miliarde Euro – contribuție națională

Management descentralizat - AM/OI/Beneficiari

Sectoare finanțate – apă, deșeuri, termoficare, natură, inundații

Beneficiari majoritari – Operatori Regionali/Autorități locale

Principii: Solidaritate, Poluatorul plătește, Suportabilitate –
proiecte regionale

Adițional: asistența FOPIP I și II, finanțare pregătire Master
Planuri și proiecte FC cu finanțare UE - ISPA și Banca Mondială

POS Mediu - Axe prioritare

posmediu

viitor.

Obiectiv global POS Mediu– îmbunătățirea standardelor de viață ale populației și a standardelor de mediu, vizând, în principal, respectarea legislației comunitare de mediu.

Obiectiv specific 1 <i>Îmbunătățirea calității și accesului la infrastructura de apă/apă uzată</i>	Obiectiv specific 2 <i>Dezvoltarea sistemelor durabile de management al deșeurilor</i>	Obiectiv specific 3 <i>Reducerea impactului negativ cauzat de centralele municipale de termoficare</i>	Obiectiv specific 4 <i>Protecția și îmbunătățirea biodiversității și a patrimoniului natural</i>	Obiectiv specific 5 <i>Reducerea riscului la dezastre naturale care afectează populația</i>
↓	↓	↓	↓	↓
Axa prioritară 1 Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată	Axa prioritară 2 Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor poluate istoric	Axa prioritară 3 Reabilitarea sistemelor municipale de termoficare	Axa prioritară 4 Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii	Axa prioritară 5 Dezvoltarea infrastructurii adecvate de prevenire a riscurilor naturale
3,26 mld. Euro)	1,1 mld. Euro	460 mil. Euro	214 mil. euro	330 mil. euro
 UNIUNEA EUROPEANĂ				
 Instrumente Structurale 2007 - 2013		Axa prioritară 6 Asistență Tehnică cca 170 mil. Euro		

Axa Prioritara 1 – Sector apă și apă uzată

1. Alocare financiara de aprox 3,26 mld Euro, din care:

- ✓ **2,77 miliarde Euro** - contribuția comunitară (Fondul de Coeziune)
- ✓ **0,49 miliarde Euro** - contribuția națională

2. Obiective

- *Asigurarea serviciilor de apă și canalizare, la tarife accesibile*
- *Asigurarea calității corespunzătoare a apei potabile;*
- *Îmbunătățirea calității cursurilor de apă*
- *Îmbunătățirea managementului nămolurilor provenite de la SEAU*
- *Crearea de structuri inovatoare și eficiente de management al apei*

Strategia POS Mediu

- **Proiecte regionale:**

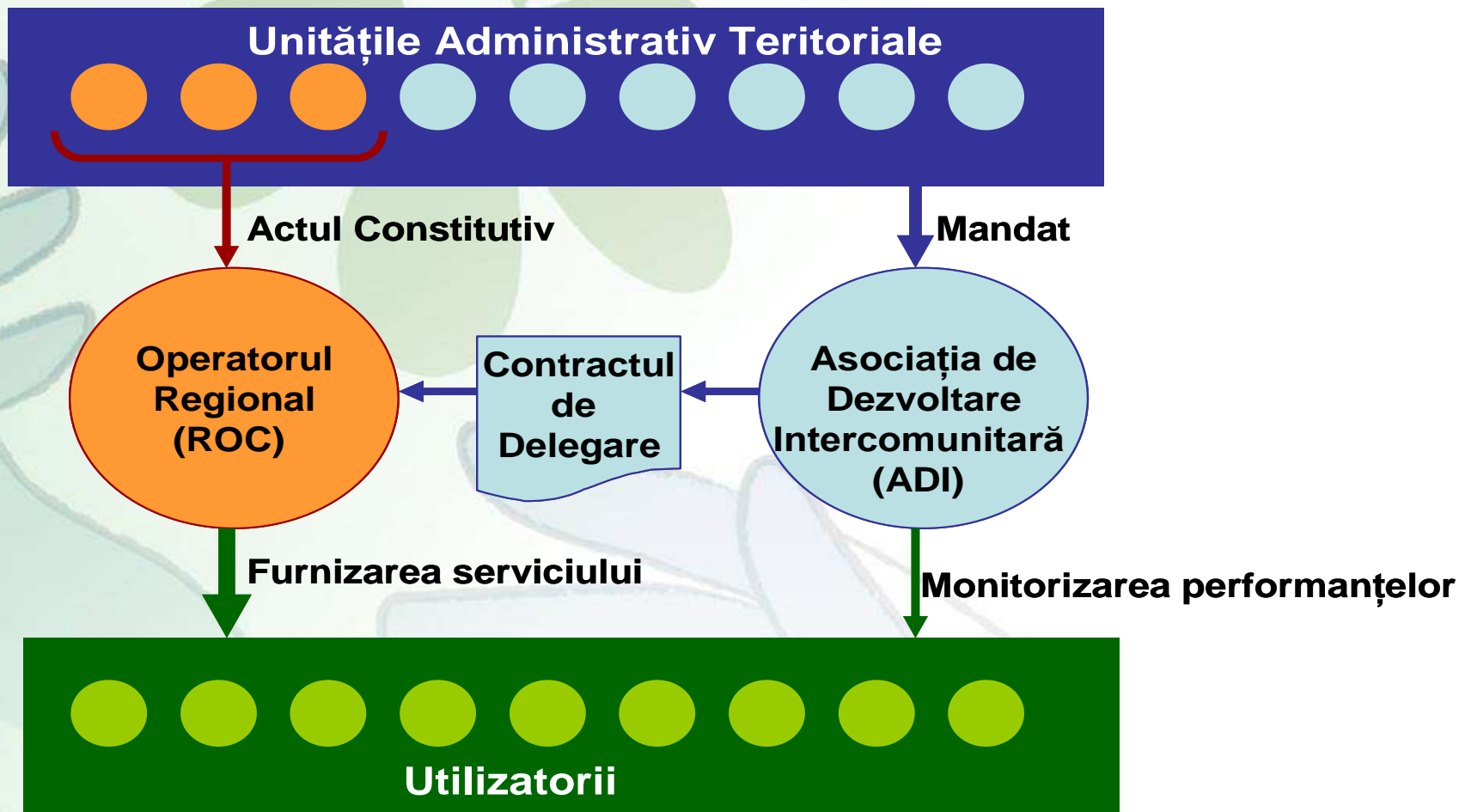
- Populația beneficiară (mai mult de jumătate din populația României);
- Optimizarea costurilor de investiții și de operare;
- Optimizarea procesului de selecție a proiectelor și reducerea cheltuielilor administrative;
- Coordonarea mai bună a programelor de investiții finanțate din diferite surse (POS Mediu, PNDR, POR, programe guvernamentale)

- **Contribuție mai eficace la îndeplinirea angajamentelor din Tratatul de Aderare.**

CADRUL INSTITUȚIONAL AFERENT PROIECTELOR DIN SECTORUL APĂ/ APĂ UZATĂ

- **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară**
 - Condiții minime – Lg 215/2001, OG 26/2000, Lg 51/2006, Lg 241/2006, HG 855/2008
 - Strategia generală de investiții
 - Politica tarifară
- **Operatorul Regional**
 - Societate comercială creată prin reorganizarea a doi sau mai mulți operatori locali într-un singur OR
 - Societate comercială având drept acționari unitățile administrativ-teritoriale care sunt în același timp și membre ADI.
 - Criteriul exclusivității, controlului similar și al capitalului social public al OR – art 21¹ din Legea 241/2006 - **regulile “in house”**
- **Contract de Delegare a Gestiunii Serviciilor**
 - *Introduce misiunea de regionalizare a operatorului (extinderea la alte localități)*
 - *Introduce rolul ADI ca parte contractantă*
 - *Permite subdelegarea unei parti a serviciului*

CADRUL INSTITUȚIONAL AFERENT PROIECTELOR DIN SECTORUL APĂ/ APĂ UZATĂ

Asistentele FOPIP pentru regionalizare (1)

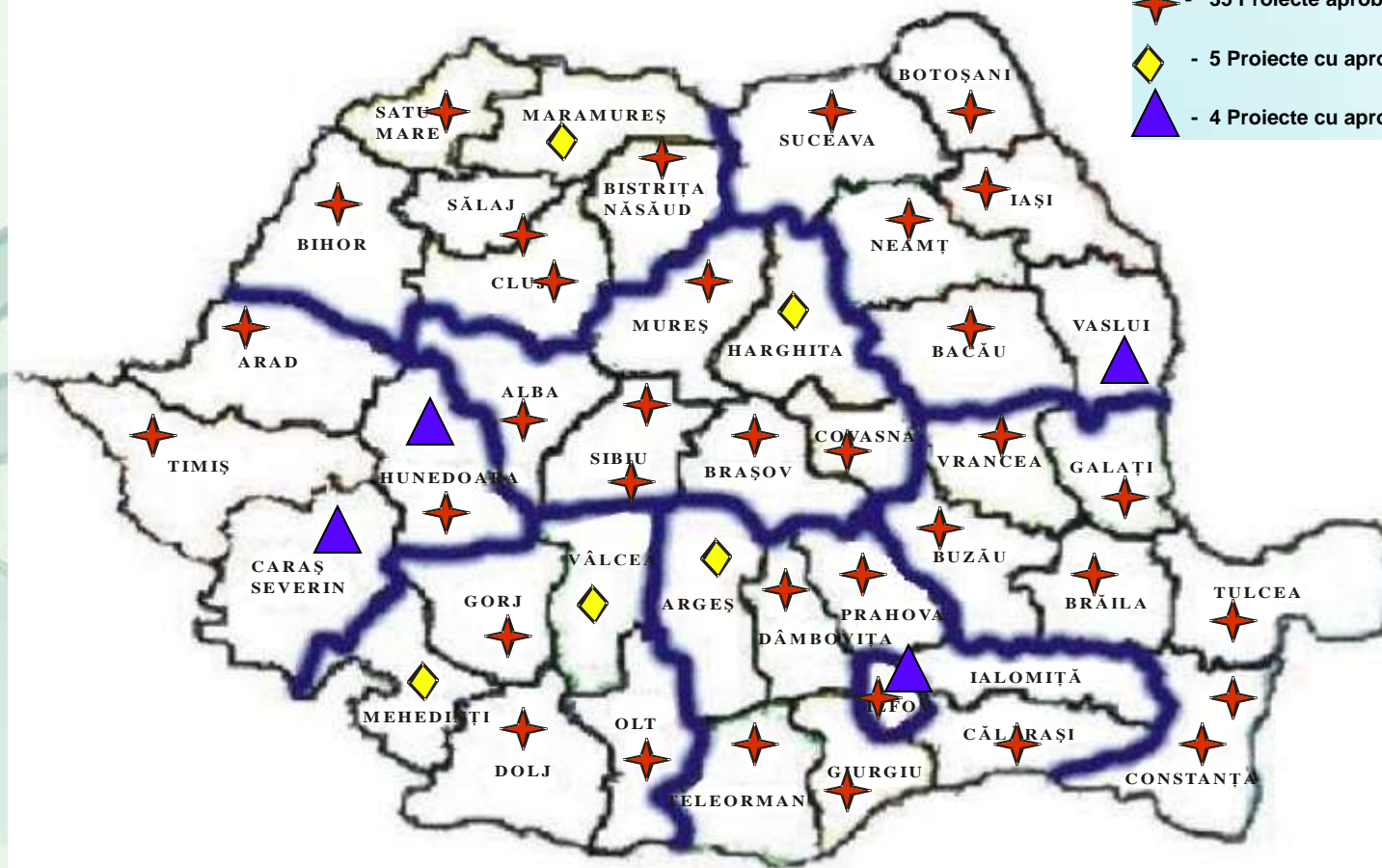
- A creat bazele pentru constituirea si functionarea in conditii de eficienta economica a operatorilor regionali prin:
 - Modificarea legislatiei nationale relevante
 - Pregatirea documentelor institutionale si negocierea acestora cu AL
 - Sprijin in reformarea/restructurarea/reorganizarea operatorilor pentru consolidarea capacitatii lor de gestionare a fondurilor de coeziune
 - Crearea de instrumente specifice la nivelul operatorilor: implementarea de softuri, elaborarea de manuale si metodologii pentru monitorizarea pierderilor si infiltratiilor, managementul activelor, managementul resurselor umane, monitorizarea calitatii apei
 - Instruirea/profesionalizarea personalului operatorilor regionali

Asistentele FOPIP pentru regionalizare (2)

- Suport în definirea politicilor/strategiilor de tarificare
 - Îmbunătățirea politicilor financiare, planificarea investițiilor, crearea centrelor de profit, elaborarea strategiilor de relații cu clienții
 - Crearea de mecanisme/platforme de comunicare și schimb de informații între companiile de apă din România
-
- **A introdus conceptul de evaluare comparativă a performanțelor financiare și operaționale ale operatorilor de apă (benchmarking); s-a reușit stabilirea unui set de indicatori de monitorizare la nivelul fiecărui operator dar comparabili la nivel național**
 - **A impus o schimbare de paradigma: de la politica de supraviețuire la cea de extindere/dezvoltare a afacerii!**

Stadiul proiectelor – Axa 1 – sector apa

- ★ - 35 Proiecte aprobate
- ◆ - 5 Proiecte cu aprobare in 2011
- ▲ - 4 Proiecte cu aprobare in 2012

Situatia portofoliului de proiecte în sectorul de apă – Axa 1

PROIECTE APROBATE

✓ **34 proiecte majore aprobate**, cu o valoare totala de 3,83 Miliarde Euro (fara TVA), din care contributie UE 2,96 Miliarde Euro

- Tulcea: 114 M Euro
- Teleorman: 122 M Euro
- Giurgiu: 72 M Euro
- Calarasi: 99 M Euro
- Cluj/Salaj: 197 M Euro
- Turda- Campia Turzii: 80 M Euro
- Olt: 80 M Euro
- Sibiu: 90 M Euro
- Gorj: 91 M Euro
- Brasov: 189 M Euro
- Bistrita – Nasaud: 83 M Euro
- Vrancea: 107 M Euro
- Dambovita: 140 M Euro
- Arad: 140 M Euro
- Iasi: 142 M Euro
- Ilfov: 76 M Euro
- Braila: 96 M Euro

- Alba: 102 M Euro
- Constanta: 192 M Euro
- Mureș: 111 M Euro
- Satu Mare: 103 M Euro
- Buzău: 99 M Euro
- Neamț: 108 M Euro
- Covasna: 87 M Euro
- Hd. - Valea Jiului: 40 M Euro
- Bihor: 83 M Euro
- Timiș: 119 M Euro
- Sibiu-Făgăraș: 100 M Euro
- Prahova: 163 M Euro
- Suceava: 120 M Euro
- Galati: 130 M Euro
- Botosani: 102 M Euro
- Bacau: 118 M Euro
- **Dolj: 150 M Euro**

✓ **1 proiect nemajor aprobat – Constanța Eforie-Sud**, cu o valoare totala de 26.4 Milioane Euro (fara TVA), din care contributie UE 22.4 Milioane Euro.

Situația portofoliului de proiecte în sectorul de apă –

Axa 1 - PROIECTE ÎN PREGATIRE/APROBARE

❖ 9 proiecte estimate a fi aprobate în trim. IV 2011 / trim. I 2012

1 proiect transmis la CE:

✓ Valcea: 100 M Euro

8 proiecte în curs de finalizare:

- ✓ Argeș: 102 M Euro
- ✓ Maramureș: 120 M Euro
- ✓ Mehedinți: 73 M Euro
- ✓ Harghita: 72 M Euro
- ✓ Deva-Hunedoara – 107 M Euro
- ✓ Caraș Severin – 107 M Euro
- ✓ Vaslui – 100 M Euro
- ✓ București – 353 M Euro

Indicatori de program

Indicatori	Unitate	Valoare de baza	Anul de Baza (Referinta)	Sursa	Tinta (2015)
Output					
Localități ce beneficiază de facilități de apă noi/reabilitate în sistem regional	Număr	60	2006	MMP	300
Stații de epurare noi/reabilitate	Număr	30	2006	MMP	200
Rezultat					
Populația conectată la serviciile de apă de bază în sistem regional	%	52	2006	MMP	70
Apă uzată epurată corespunzător (din totalul volumului de apă uzată)	%	35	2006	MMP	60
Companii regionale de apă create	Număr	10	2006	MMP	35

Indicatori de monitorizare

Extindere rețele canalizare – km	5577
Reabilitare rețele de canalizare – km	839
Extindere colectoare principale - km	516
Reabilitare colectoare principale - km	96
Conducte de refulare noi și reabilitate - km	323
Stații de pompare apa uzata noi și reabilitate - nr.	1153
Sisteme SCADA	34
Stații de epurare noi și reabilitate	197

Stadiu curent realizare indicatori

TOTAL CONTRACTAT	
Rețele apă – km.	1598
Stații tratare apă - nr.	46
Rețele canal – km.	1464
Stații epurare - nr.	56

Concluzii

- ✓ POS Mediu – program operational cu o contributie esentiala la atingerea angajamentelor stabilite prin Tratatul de Aderare;
- ✓ Anii 2010-2011 au reprezentat un salt fără precedent din punct de vedere al angajării de fonduri în sectorul de apa;
- ✓ Perioada 2011-2013 este decisiva pentru contractarea lucrarilor si implementarea proiectelor finantate prin POS Mediu!
- ✓ Eforturile pentru atingerea conformării depline cu Directivele europene trebuie continuate și în perioada de programare 2014 - 2020!

MINISTERUL MEDIULUI SI PADURILOR

Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial “MEDIU” 2007 - 2013

Calea Serban Voda nr. 30-32, sector 4, București, România

Tel: 021/335 35 65; Fax: 021/316 07 78

www.posmediu.ro